

קולנוע

חדר

חובה לראות:

תל-אביב: הקיטר האחרון, כשהרוח נושבת, מטאל נאקט, החנות מעבר לפינה, זאן דה פלורט, מגדל הדבורים.
ירושלים: זאן דה פלורט, מגדל הדבורים.
חיפה: הקיטר האחרון.

תל-אביב:

*** **הקיטר האחרון** (נת, מוצג גם ברבנות בחיפה, בריטניה) — ברנארדו ברטור לוצי עוקב אחרי חינוכו מחדש של הקיטר האחרון בסין, פו יי, בעזרת מצלמתו של ויטוריו סטוראריו, כבר לא עושים היום סרטים שכאלה.
*** **כשהרוח נושבת** (חבלת, ברי-טניה) — סרט מצוייר לא לילדים. מפחיד, מעורר מחשבות — בעיקר כימים אלה — פחות על הפצצה, יותר על העדר, ששמו האזרחים הקטנים והמרובעים, הבולעים מה שהמישטר מכתיב להם. ריימונד בריגס אייר במקור את הספר. ג'מי מוראקמי העביר נאמנה את הרוח. פגי אשקורפט וג'ון מילס מעבירים את הקולות.
*** **החנות מעבר לפינה** (רב-חן, ארצות הברית) — סרט שלא רוצה להזדקן. צודק, ארנסט לוביטש לא מבייש לעולם. חוכמה וחן. קומדיה עם ראש.

*** **מגדל הדבורים** (לב, מוצג גם בסמדר בירושלים, יוון) — כבר-משקל. מגדל דבורים עוזב את ביתו כדי לנוע בנתיבי-הפרחים ולנסות את המעוף האחרון שלו. מארצ'לו מאסטר רויאני מאמץ מיבטא יווני ויכול לו. אנגלופולוס מתוחכם פחות, שירי יותר, עצוב ביותר.

הקרנות מיוחדות

*** **עורבים/ילדה גדולה** (מוסיאון תל-אביב, ישראל) — לקולנוענים ו/או מעוררי כנים וסקרנים — שני סרטים קצרים (עד בינוני — 45 ד') של שתי בגרות בית-צבי לקולנוע. האחד — **עורבים** שהוא ניסיון בעל תוכן רפה של איילת המנחמי; השני — גירית גרוניך בצעדים מיניאטורים ברוח פיתגמייה-התנהגות של רוהמר. כדאי לראות את שתי ההרפתקות

במאי שחקן ניקיטה מיכאלקוב
בימים ההם

הקולנועיות האלה אם רוצים להצמיח כאן יוצריים.

קובאיאשי ומיכאלקוב (בסנימסקים של תל-אביב, ירושלים וחיפה) — מסאגי קובאיאשי היפאני וניקיטה מיכאלקוב, שסירטו הראשון מחוץ לגבולות ברית-המועצות (**עיניים שחורות**), יוצג בקרוב בישראל.

*** **האחים מרקס במירוצים** (שישי, 14.30, הקולנוע, בית ציוני אמריקה) — קלאסיקה שאיננה מעייפת לעולם.

*** **שחק אותה סם** (שבת, הקולנוע, בית ציוני אמריקה) — וודי אלן ודיאן קיטון במיגושי אישי. מן הראשונים שהקדיש אלן לאהבת-הקולנוע ההיסטרית שלו.

*** **לחיי אהבתנו** (פריז, שישי, 14.30) — מוריס פיאלה בגלולה מרה. מישפחה הקורעת זה את זה. סאנדרין בונר במיטבה.

*** **התפוז המבאני** (שבת, 17.00, פריז) — ילדו של ד"ר סטריינגליב ואביו של **מטאל ג'אקט**. מיסדר האלימים של המאה ה-20. קובריק מזהיר. כרגיל.

מרגל ממוזער

יום במלכודת (חן, תל-אביב, ארצות-הברית) — אפשר לומר על סטיבן שפילברג הרבה מאנד דברים. אולם אין לערער על העובדה שהוא יודע בדיוק מה זה בידור קולנועי. אולי אינו תמיד מקורי או מוסרי, אבל הוא תמיד מבדר.

הסרט שהפיק, ושבימויו נעשה בידי ג'ו דאנטה (הם יצרו בצוותא גם את הגרמלינס), נשען בעיקרו על סרט מדעי-בדיוני ותיק ומכובד, המסע המופלא של ריצ'ארד פליישר. במקרה זה, מדובר בטייס-ניסוי בדימוס, אשר מסכים ליטול על עצמו משימה מסוכנת. הוא מוקטן, באמצעות שיטות מדעיות, לגודל של מולקולה, ומוזקק לתוך שפן-ניסיונות. שלב ראשון לקראת ניצול מיסחרי רחב של ההמצאה החדשה. אלא שלחברה המפתחת את ההמצאה יש מתחרים שמנסים לגנוב את הסוד. תוך כדי ריגול תעשייתי אלים מוזקק הטייס, שכבר הוקטן והוטמן בחללית-כיס שהוקטנה יחד אתו, לתוך ישבנו של זבן עצבני בחנות כל-בו. מכאן והלאה עוסק הסרט בכמה מישורים מקבילים — מצד אחד הטייס, שמנסה להביטח את החזרתו למימדים נורמליים תוך שהוא מטייל בתוך הזבן עד שהוא מגיע לאוזן שלו. מצד שני נחשד הזבן בטרור, כשהוא נגרר לדיאלוג עם בן-שיח הטמון בגופו. לעומתם ניצבים בעלי-ההמצאה הרודפים אחרי הגולנים.

הצד המדעי נשאר לכל אורכו של הסרט ברמה של סידרה מצוינת, והוא גם מעניין פחות. חשובים יותר הם המירדפים,

מג ראיין ודניס קואידי: לצאת מן העור

שבהם דוהרים הרעים אחרי הטובים, הטובים אחרי הרעים, וחוזר חלילה.

הבדיחות שזורות לאורך הסרט בקצב של אחת לדקותיים לפחות, והמצבים הקומיים נוצרים מעצם העלילה.

דניס קואידי, הטייס, הוא גבר-לעניין ששותה, מתעלס ומרביץ במהירות כפולה. מארטין שורט, הוא הזבן הנבוכד, ומג ראיין היא הכתבת החתיכה שמספקת לסיפור את קורטוב הרומאטיקה הכרחי. חכם זה לא, אבל משעשע — בהחלט כן.

נשים קטנות

שמעתי את בנות היס שרות (גורדון, תל-אביב, קנדה) — החן הסמוי של סרט צנוע זה טמון בניסיונו לספר סיפור זעיר בגילגול,

אישי ונשי. במרכז עומדת אשה צעירה (31) ונבוכה במיקצת, צלמת חובבת בשעות-הפנאי ומזכירה זמנית למחיייתה.

יום אחד היא נשלחת, כשהמלצות ספורות בתיקה, למנהלת גרייה לאמנות. בין השתיים נוצרת הבנה טובה דווקא — המזכירה המנומה מן העידון של העיסוקה החדשה, וזו הנחית מצוינותה המערצת של העובדת. עד מהרה מסתבר שהגברת האלגנטית חוטאת ברומאן סודי, שהיא מנהלת עם צעירה אלמונית. ואילו התיסכול התהומי שלה נובע, בעצם, מן העובדה שהיא מסוגלת להעריך אמנות, אבל היא חסרת-כיש"ר ון ליצור בעצמה.

מערכת-היחסים מסתבכת כשהמזכירה דוחקת במעסיקתה לחשוף את יצירותיה לפני הקהל הרחב ואף נוקטת יוזמה אישית בעניין. בעלת הגלריה, אכן רוחשת לה תודה על כך, אבל עקב התילה החדשה הופכת למכונסת בתוך עצמה, ורגישה עוד פחות לזו שעזרה לה.

כל זה מסופר בגוף ראשון ובמבט לאחור למצלמת-זידיאו, מה שמרחיק הן את המספרת והן את הקהל מן הסיפור עצמו. יש מידה גדושה של הומורסן ובהתייחסות של הגיבורה לעצמה ולסביבתה. זה בא לידי ביטוי כשמנהלת-הגלריה משוחחח על אמנות עם עמיתיה. גיבוב הקישקושים הנפוחים, שנאמרים

שילה מקארתי: אישי ונשי

ברצינות מחרידה, מזכיר הרצאה מכובדת באוניברסיטה שכל הסטודנטים, המאזינים לה, נרדמים.

הבמאית פאטריסיה רוזמה אומנס גולשת לעיתים לסצינות נאליות השלופות מן הארכיון הקלאסי של „שיחה בזמן הארוחה“, או „הברווזון המכוער מרחם על עצמו“, אבל למזלה זה לא קורה לה לעתים קרובות. בעזרת שילה מקארתי, בתפקיד הראשי, היא מצליחה, למרות הכל, להציג סיפור רענן, שעבר והווה, מציאות ודימיון, שאיפות ואכזבות מרקדיים בו בנועם. הצופה האינטליגנטי יגלה הכל בכוחות עצמו.

כוכב ברוקס נגד לוקאס

שיגעון בחלל (אורלי, תל-אביב, ארצות-הברית) — מל ברוקס ממשיך לעשות סרטים על סרטים אחרים. אחרי שפסע על מערבונים

וסרטים היסטוריים, סירטי-אימה, מותחנים וסרטים אילמים, ותוך כדי כך נגע ברוב הגאונים האחרים של הקולנוע, נחת סוף-סוף בשדה הבדיוני בכלל, וב-מילחמת הכוכבים בפרט.

הפארודיה החדשה שלו שולחת חבורת-נבלים מכוכב מנוון, שבזבז את כל האוויר שלו, למסע נועז שתכליתו להגיע לכוכב ורוד ותמים, שכל חמצנו במותניו. בממלכה ורדרדה, בסיגנון האגדות, עומדת בתו של המלך להינשא לנסיך ישנוני. הרעיון משעמם אותה כל-כך, שהיא נמלטת בחללית שלו, מתוצרת מרצדס, לטיול בחלל.

שם היא נחטפת על-ידי הרשעים, שמבקשים תמורתה את כל אוויר-הכוכב. ואז מופיע הפרש הבודד, זה שמרחף במרחב בכלי מרופט הדומה לאוטובוס, אבל למעשה יכול לגבור על כל אויביו, בעזרת עוזרו הנאמן, שהוא חצי כלב, חצי אדם, וגרגרן מושלם.

במהלך המירדפים בין נסיכי-החושך (שהם העתקים לנבלים של ג'ורג' לוקאס, אבל בראי עקום) לבין הגיבור, נסיך האור, הם מגיעים, בין היתר, לכוכב מידידרי וזם נפגשים ביוגורט שאינו אלא חכם מופלא ומיניאטורי, זכר ליוזף של ג'ורג' לוקאס (אחד משני התפקידים שמגלם ברוקס עצמו בסרט).

מל ברוקס: קאריקטורה בריבוע

אין צורך להסתיר את הסוף, שהרי הטובים מנצחים, הרעים נשלחים לנדוד בחלל לעולמי-עד, ותוך כדי כך, מספיק ברוקס לצריר קריקטורה של מערבונים-החלל למיניהם, של סיפורי-אגדות ושל סאטירות פוליטיות.

יש רק בעיה אחת — קשה מאוד לצריר קאריקטורה של קאריקטורה. מילחמות-הכוכבים למיניהן לא נלקחו מעולם ברצינות, וקשה להפוך את הסאטירות עליהן למצחיקות יותר מן המקור. סביר שהפעם היסטורית הצחוק תהיה מתונה יותר.